

Påskdagen

Mark. 16:1-14

I.N.J

Från *långfredagssorg* till *påskdagsglädje* kan steget tyckas väldigt, väldigt långt. Att kvinnorna, de som i gryningens dunkel smög sig ut till Jesu grav för att smörja sin *döde* Mästares kropp, att de inte kunde ställa om i en handvändning - det kan vi nog förstå. Att Jesus *var* död, det visste de. Som Markus skriver om Jesu begravning, ”såg” kvinnorna ”*var han blev lagd*” (Mark 15:47). Inte konstigt då, att de blev chockade när de får höra att han levde och att de ”*sprang därifrån, darrande och utom sig*” och inte sade något till någon, ”*för de var rädda*”.

Ja, steget är långt. Knappt har långfredagens händelser fått sjunka in, förrän ropet hörs: ”*Kristus är uppstånden!*”. Men sanningen är nog den, att hur tvära kasten än kan tyckas – hade det inte underlättat om Jesus stannat kvar i graven en vecka, en månad eller ett helt år. Uppståndelsen – det var inte något som fanns i kvinnornas vildaste fantasi. Av erfarenhet visste de, lika väl som vi: graven ger inte tillbaka sina döda. Att Jesus helt plötsligt var levande, de gjorde dem helt mållösa!

Och ändå visste de, att Jesus inte var som alla andra, inte som vilken människa som helst. När han uppväckte sin vän Lasaros, vad var det då han sade om sig själv? Jo: ”*Jag är uppståndelsen och livet*” (Joh. 11:25). Han var *Livet* med stort L (Joh. 1:4), kommet i mänsklig gestalt. Han var Guds ”helige” och om honom står det ju i Apg. 2:27, att han inte skall ”*möta förgängelsen*”, d.v.s. dö och sedan utplånas och försvinna. Det var helt enkelt omöjligt. Till att hålla Jesus fången, till det var döden alltför svag. Här mötte han sin överman. Vi sjunger om det i en påskpsalm:

*Dödens portar kunde ej
Hålla honom fången,
Inte vakter och sigill.
Men i soluppgången
Kom han, bland de tolv han är.
Än han ut oss sänder
Är bland oss ger den frid
Som ej världen känner.*

Till den övertygelsen hade kvinnorna i vårt evangelium ett långt stycke kvar. Men senare, som vi förstår av fortsättningen hos Markus, skulle de fatta: Jesus lever. ”*Men sedan då*” – som vi präster brukar ställa som testfråga till konfirmander sedan vi gått igenom avsnittet om Jesu uppståndelse: ”*När dog Jesus sedan?*”. De brukar se rätt konfunderade ut. Och sedan kommer det: ”*Han dog väl inte en*

gång till? Han lever ju!". Just det! Polletten har ramlat ner. De begriper vad påskan handlar om.

Konfirmander, ja! Jag, glömmmer aldrig Niklas som jag konfirmerade 1988. Jag ställde frågan om kyrkans tre största högtider till honom. Först: *"Varför firar vi jul"*. Svaret blev mycket riktigt: *"Jesus föddes"*. "Rätt" sade jag. "Och påsk" frågade jag *"varför firar vi påsk?"* Efter viss eftertanke sade han: *"Ja, han uppstod"*. Jag fortsatte: *"Varför firar vi pingst?"*. Det blev tyst en stund. Sedan kom det: *"Ja, han fyllde väl fyrtio!"*.

Ni skrattar! Så bra! Ett riktigt skratt! Det hör faktiskt hemma idag på påskdagen. *"Risus paschalis!"* kallas det på latin. Eller: "Påskskrattet". I Bayern - där brukar prästerna av tradition inleda sin predikan på påskdagen med ett skämt för att få församlingen att skratta. Även om vi inte bor i Bayern, har vi ändå skäl att skratta! Men vem skrattar vi åt? Ja, vem tror du? Åt döden naturligtvis, åt honom som kallas *"dödens herre"* nämligen *"djävulen"* som Jesus i sin död och uppståndelse gjort *"maktlös"*. Tror du mig inte? Kolla Hebr. 2:14, där står det i klartext! *"Men döden finns ju!"* säger du! *"Hur kan han då vara maktlös?"* Jo, Jesus har gjort *"dödens makt om intet."* (2 Tim. 1:10). Väl kan kroppen dödas, men *"inte själen"* (Matt. 10:28) Döden är inte slutet. Graven har inte sista ordet! Och det berör ju mig på djupet – eller hur?

Påskens evangelium innehåller inte enbart kalla och torra fakta om en händelse i det förflutna. Vad skulle det vara för glädje med det budskapet, att Jesus uppstod för tvåtusen år sedan? Men påskbudskapet är närgånget, påträngande, personligt. Det handlar om mig! Ja, du hörde rätt – det handlar om dig. Konsekvensen av Jesu uppståndelse angår dig. Ingen har uttryckt bättre än Jesus själv när han säger: *"Jag lever! Ni skall också leva!"* (Joh. 14:19). Det är vad påskan handlar om.

Men tron på påskens evangelium sitter hårt inne. Vi märker det redan i de avslutande versarna av vårt evangelium. Förutom kvinnorna vid graven – är också Maria från Magdala ett av påskens främsta vittnen. Men hon blev inte trodd. Trots att apostlarna satt där, som Markus skriver, *"och sörjde och grät"*, gjorde hennes påskpredikan inget intryck på dem. Ja, vi påskpredikanter har det inte lätt. Vårt budskap är ju så radikalt annorlunda än världens. Vi ropar ut: *"Jesus lever!"* Och världen tutar på: *"Sedan man är död, så är man död!"*. Inget "påskskratt" där inte, bara *"sorg och gråt"*.

Låt oss inte ett ögonblick inbilla oss att Jesus är imponerad över den mänskliga ovilligheten att tro. Han daltar inte med tvivlet. Istället tar han i på allvar med lärjungarna. Som vi läser *"förebrådde han dem deras otro och halsstarrighet, då de inte hade trott på dem som sett honom uppstånden"*. Men varför gå till rätta med dem som tvivlar? Ja, visserligen står det om Jesus att *"det knäckta strået*

bryter han inte av, den tynande lågan släcker han inte” (Jes. 42:3). Med andra ord: han är tålmodig och barmhärtig. Men han är saklig i sin själavård och vet att tvivel är något som tär, som tar livsmodet ifrån oss och trycker ner oss i dysterhet, svärmod och förtvivlan. Han vill inte att vi skall vara där. Det är inte Jesu lärjungars plats, i sorgen och gråten! Vi är ju skapade för att leva. Inte för att dö.

Idag har jag försökt att locka er till skratt – till glädjeskratt – inte över konfirmandens svar – utan över att Jesus har uppstått och är starkare än döden! Jesus vill inte att vi skall vara rädda, försagda, nedtryckta eller förtvivlade! Han vill att vi skall vara frimodiga. Därför utmanar han vår ”halsstarrighet”. Frimodighet i både liv och död - det är påskens stora gåva till oss! Vi vet ju att den kroppsliga döden, den kommer vi inte undan. Men vi minns vad Jesus sagt: *”Jag lever, ni skall också leva”* (Joh. 14:19).

Ibland brukar man säga att vi skall tänka på döden och visa allvar inför evigheten. Det är väl i och för sig rätt. Men jag knyter inga vänskapsband med döden. Istället hånar jag honom. Precis som Luther gjorde. I en predikan för sitt husfolk – där faktiskt fler barn ingick – utbrister han – och jag tror att hans barn Hans och Margareta fnittrade, när de hörde pappa Martin utbrista: *”Sluka mig, död, sluka bara! Om Gud vill måste du ändå spy upp mig igen, och jag skall rumstera om med ett sådant oväsen med buller och bråk i din mage att du varken skall veta ut eller in”*. Ord och inga visor! Visorna, sången, hymnerna – de uppstämmer jag inte för döden, utan för Jesus. Han är *”min sång och min glädje. Han är min Herre och Gud”*. Han är *”uppståndelsen och livet”* och den som tror på honom *”skall leva om han än dör”* (Joh. 11:25). Amen.

Skummeslöv 2025-04-20
Psalmer: 146 v 1-3, 151, 154, 147